Anul al XCI-lea. Nr. 12 NUMARUL 2 Lei Braşov Joi 2 Februarie 1928

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢEI BRAŞOV. — TELEFON 226.
Abonament anual 560 lei.
Pentru streinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Moţiunea dela Iaşi.

„Partidul Naţional Ţărănesc din judeţul Iaşi şi delegaţii acestui partid din întreaga Moldovă, întruniţi în două mari adunări populare la Iaşi în ziua de 29 Ianuarie a luat următoarele hotărâri:

„Condamnă cu toată energia felul de guvernare care a dus ţara la desagregare, exploatare şi mizerie morală şi economică. Adunarea în unanimitate aprobă lupta hotărîtă şi neobosită dusă de conducătorii şi parlamentarii partidului pentru cucerirea drepturilor cetăţeneşti şi dobândirea libertăţilor economice pentru întrarea în legalitate şi pentru întronarea unui regim constituţional şi parlamentar.

„Adunarea exprimă hotărârea neclintită de a duce lupta fără cruţare, până la izbânda finală, împotriva regimului liberal, uzurpător al puterii, adânc nepopular şi care împotriva voinţei unanime a poporului, sprijinit numai pe baionetele jandarmilor şi pe abuzul unei administraţiuni conrupte, duce la ruină o ţară frumoasă făcută cu jertfele a sute de mii de morţi, compromite unitatea sufletească a ţării şi coboară prestigiul ei în faţa streinilor.

„Partidul naţional ţărănesc pretinde întronarea unui regim de împăcare a claselor producătoare şi de închiegare sufletească a întregei naţii şi a tuturor provinciilor unite.

Adunarea cere demisia imediată a guvernului de dictatură şi abuz. Dizolvarea imediată a parlamentului ieşit din fraudă şi teroare pe care ţara desgustată nu le mai poate tolera. Cere imediata ordonare a alegerilor libere şi legale.

Grandioasa întrunire din Capitala Moldovei

Peste zece mii de ţărani şi cărturari români întruniţi în Capitala Moldovei au cerut Duminica trecută într'un singur glas şi cu hotărâre energică şi nestrămutată dimisia guvernului, disolvarea Camerelor şi alegeri libere.

Şi dacă guvernul n'ar fi recurs la apucăturile sale obicinuite de-a reţinea cu forţa pe săteni să vină la Iaşi sub pretext că în aceeaşi zi vin la sate comisiunile pentru revizuirea impunerilor, pentru distribuirea de porumb şi cereale la săteni ca şi prin alte minciuni, — vechea capitală a Moldovei deabea ar fi putut să cuprindă masele populare setoase după legalitate şi dreptate.

Fruntaşii neamului din toate provinciile alipite au proclamat în faţa miilor de oameni întruniţi în sălile „Sidoli" şi „Elisabeta" nu numai iubirea între fraţii de acelaşi sânge uniţi pentru vecie, ci şi voinţa hotărâtă ca cu orice jertfă această unire trebuie consolidată scăpându-se poporul de asupritorii şi uzurpatorii ţării.

Rând pe rând au urcat tribuna oratorilor la cele două întruniri simultane electrizând numeroasa asistenţă d-nii Ştefan C. Pop în numele Ardealului, d-l Victor Deleu în numele voluntarilor ardeleni, d-l Iunian, fost ministru, în numele Olteniei, d-l prof. Sanciuc-Săveanu în numele Bucovinei, d-l Pan. Halippa în numele Basarabiei, d. prof. Taşcă în numele partidului d-lui N. Iorga, apoi d-nii D. R. Ioaniţescu, Virgil Madgearu, Al. Vaida-Voevod, I. Mihalache, I. Perieţeanu, prof. univ. Costăchescu şi Ghibănescu, d-nii Pelivan, Virgil Potârcă, Aurel Vlad, Voicu Niţescu şi alţii, pentru ca în cele din urmă să ia cuvântul preşedintele P. N.-Ţ. d-l **Iuliu Maniu**, primit cu tunete de aplauze, ca într'un mare discurs de peste o oră să arate în lumina adevărată nevoile obşteşti şi să lămurească căile pe cari mergând se pot soluţiona marile probleme ale existenţii noastre naţionale. A fost discursul bărbatului de stat, care ca mâine va fi chemat să conducă destinele ţării.

Spaţiul ziarului nostru este prea mic ca să putem reda momentele înălţătoare ale acestei grandioase manifestaţiuni cetăţeneşti, care a luat sfârşit pe la orele 2 după amiazi printr'o altă manifestaţiune impozantă în faţa statuei Domnitorului Cuza din Piaţa Unirii şi prin banchetul care a urmat în sala restaurantului „Elise".

Pentru astăzi reţinem în următoarele o parte din declaraţiunile importante ale d. I. Maniu făcute în discursul rostit în sala „Sidoli":

Declaraţiunile d-lui Iuliu Maniu

Concepţia de guvernare a P. N. Ţ.

„Nimeni nu contestă că opinia publică este cu noi. Au recunoscut-o, în mod oficial, miniştri de pe banca ministerială. Şi nimeni nu contestă adeziunea corpului electoral la principiile şi metodele de guvernare ale partidului nostru. Contestă însă c'am avea intelectuali suficienţi, competenţi pentru guvernarea şi administrarea ţării şi se fac a nu cunoaşte ţelurile noastre pe care vrem să le atingem prin activitatea noastră de guvern.

Ar fi destul să privească cineva la impunătorul număr al atâtor bărbaţi prezenţi aici, cu pregătire superioară ştiinţifică şi cu dovada, dată deja, despre puterea lor morală şi iscusinţa lor de guvernare şi administrare a ţării. Dar dacă ne mai dăm seamă că **în acest partid se găsesc toţi aceia care, în provinciile unite, după decretarea Unirii, au luat în mână guvernarea acelor provincii şi**, din haosul de după revoluţiă au făcut din el putere organizatc şi, după distrugerea instituţiilor publice de pe vremurile urgiei străine, au creat noui instituţii întru toate corăspunzătoare atât necesităţilor de stat cât şi vederilor deguvernare modernă, nu vom putea şi nu va putea nimeni să ezite a recunoaşte faptul că avem atât în vechiul reget, cât şi în provinciile unite, pentru guvernarea şi pentru administrarea ţarii, cele mai puternice cadre, compuse nu numai din oameni capabili, ci — ceea-ce este mai important — **oameni de caracter şi de ireproşabilă cinste.**

Dacă este vorba de experienţă, trebue să recunoaştem că nu avem, — dar nici nu ne trebue — experienţa **bizantină şi fanariotă a cadrelor liberale**, care vedem şi cu durere constatăm, unde au dus ţara şi în ce mod înspăimântător au viciat viaţa publică.

Nouă ne trebue experienţa vieţii truditoare, experienţa legilor şi mai ales experienţa de a guverna ţara prin popor, pentru popor.

Azi cea mai mare problemă este a cunoaşte sufletul masselor populare şi a-l închina activităţii necesare pentru viaţa de stat ca, prin forţa lui, puterea statului să devină simţită de toţi şi neînvinsă de nimeni.

Programul de realizare.

Iar în ce priveşte realizările şi ţintele, politica spre care năzuim prin opera de guvernare, pe care vrem s'o facem, sunt clare, în deobşte cunoscute şi se pot rezuma pe scurt în următoarele:

Vrem înainte de toate ca să înstăpânim în ţară ordine netulburată de nimeni.

O muncă productivă închinată civilizaţiei omeneşti şi măririi unui neam nu se poate realiza decât printr'o ordine care dă posibilitatea unei linişti de a putea produce ceeace trebue pentru existenţa fiecăruia şi siguranţa în ce priveşte ziua de mâine.

Această ordine trebue însă să fie legală. Ea trebue să facă imposibile deopotrivă arbitrarul celor de sus, cât şi anarhia şi dezordinea din partea celor guvernaţi. Ea trebue să se întemeeze şi pe dreptatea socială, pentru că dacă a avut dreptate pe vremuri Simion Bărnuţiu că libertatea individuală nu valorează nimic fără libertatea naţională, — nu mai puţin putem spune azi că dreptatea recunoscută pentru particulari nu valorează nimic fără dreptate socială, care singură este în stare să ducă societatea noastră la perfecţionarea absolut necesară pentru dăinuirea ei.

Voim apoi ca **să realizăm o bună stare economică, un avânt material al cetăţenilor,** potrivit hărniciei lor şi bogăţiilor ţării.

Statele naţionale se înfiinţează pentru satisfacerea mândriei şi demnităţii naţionale a unui popor şi apoi pentru realizarea cât se poate de mulţumitoare a exigenţilor culturale, sociale şi economice ale ţării.

Mulţumirea exigenţelor culturale şi sociale, atât de complexe azi, nu se poate realiza nici în ce priveşte viaţa de stat, nici cea particulară, decât în baza unei forţe economice bine întemeiate şi bine îndrumate.

Capitalul şi muncă.

Această forţă economică nu poate izvorî decât numai din sănătoasa combinaţiune a muncii şi a capitalului, coordonate prin o organizaţie potrivită vremurilor de azi. Incontestabil că factorul cel mai important este munca pe care politica noastră socială, bine cunoscută şi cu toate prilejurile accentuată, o va ocroti. Dar nu mai puţin şi cu dreaptă măsură, va ocroti şi capitalul productiv — punând la punct rolul său economic şi social şi, dacă îl va încuraja pe cel românesc, orice origină ar avea el, apoi nu va persecuta pe cel străin, de care are cea mai mare lipsă, ca pământul însetoşat de ploaia care ar veni din orice parte.

Imprumutul şi stabilizarea.

Mai mult: va face posibilă cooperarea capitalului străin lucrativ pentru producţiunea naţională sănătoasă şi pentru exploatarea bogăţiilor imense ale ţării. Pentru a face aceasta desigur că vom realiza pentru stat împrumuturi străine şi vom proteja, prin măsuri drepte şi prin o siguranţă de drept, angajarea capitalului străin la întreprinderile private.

Şi în acest scop suntem hotărâţi a da siguranţa cuvenită valutii noastre printr'o stabilizare raţională şi potrivită tuturor considerăţiunilor tehnice şi economice naţionale.

Aici trebue să fac însă o mică digresiune pentru a arăta că partidul şi guvernul liberal au expropriat acest punct de program al nostru, silit de opinia publică şi de necesităţile cari nu mai vor să tolereze politica direct contrară de până acum a partidului liberal. **Nu s'a lăsat convins, ci a capitulat! Şi s'a mai văzut vreodată ca o cetate cucerită să fie lăsată pe mâna trupei care a capitulat?**

De aceia nu admitem cu nici un preţ ca politica noastră economică să ajungă pe mâna celor mai înverşunaţi adversari ai ei.

Nu este admisibil ca formidabila operaţiune financiară a stabilizării şi realizării împrumuturilor necesare, să le înfăptuiască guvernul liberal care a reuşit să atragă asupra sa toată antipatia şi neîncrederea cercurilor financiare din străinătate şi prin urmare vor fi foarte severe în stabilirea condiţiunilor şi pentru că e lipsit total de confienţa factorilor de producţiune economică internă, care au legitima temere că guvernul liberal nu va face cu tot sufletul, nu va înfăptui imparţial şi cu toată pregătirea necesară, această operaţiune financiară, dela care depinde pe decenii înainte viaţa noastră economică.

De aceia avem temerea legitimă că această operaţiune, făcută de liberali, nu va da maximum de beneficiu şi din punct de vedere tehnic nu va reuşi.

Dacă în chestiuni de mai mică importanţă, credem că guvernul nu poate să le rezolve în lipsa totală a încrederii ţării, cu atât mai mult trebue să înlăturăm acest guvern înainte de a lua în mâna sa nenorocoasă realizarea acestui plan.

Guvernul şi parlamentul actual nu sunt mandatarii ţării, nu au dreptul să angajeze naţiunea pe decenii înainte cu multe miliarde.

Ei sunt uzurpatorii puterii de stat, de care ţara trebue să scape cu o zi mai iute, împiedicându-i să compromită viaţa economică a ţării pe multă vreme înainte. Vine un împrumut de importanţă politică pentru ei, dar nu este din voinţa ei economică. Ei nu au îndreptăţirea politică şi nici mandatul legal de a face aceasta.

Problema minorităţilor.

O altă problemă a cărei rezolvare nu se poate amâna este

Membrii Comitetului comunal şi judeţean ai organizaţiei P. N. Ţ. din oraşul şi judeţul Braşov, precum şi bărbaţii de încredere şi delegaţii satelor sunt invitaţi a lua parte **Vineri în 3 Februarie la ora 12** la o consfătuire importantă în localul clubului P. N. Ţ. (Gazeta Transilvaniei) din Piaţa Libertăţii.

Biroul organizaţiei P. N. Ţ.

Digitized by Central University Library Cluj

aceea a minorităţilor etnice şi religioase.

Statul nostru naţional român este rezultatul sforţărilor supraomeneşti ale poporului românesc.

El a izvorât din însuşirile alcătuitoare de stat şi din tradiţiile grandioase ale poporului românesc şi este întruchipătorul aspiraţiilor sale nobile. Dè aceea statul român trebue să fie înfăţişătorul însuşirilor tradiţiilor şi aspiraţiunilor neamului românesc şi ocrotitorul fără şovăire şi fără zăbavă a acestui neam cu toate calităţile şi toate drepturite sale. Or el nu trebue să piardă din vedere că soarta a făcut să trăiască între noi şi cu noi popoare care se închină în alt graiu şi la alt altar de cum ne închinăm noi. Şi fiindcă aproape toate statele civilizate sunt în asemenea împrejurări, problema ocrotirilor acestor minorităţi preocupă toate statele şi prin ele, gândirea omenească.

Trebuie prin urmare să preocupe şi statul nostru de a asigura existenţa economică a acestor minorităţi, dându-le posibilitatea legală, definitiv stabilită şi scoasă din domeniul speculaţiunilor politicii de partid, de desvoltare culturală, economică şi socială, coordonată străduinţelor de producţiune şi convieţuire în cadrele vieţii noastre de stat.

Ajutaţi de spiritul nobil şi tolerant al poporului românesc, vom rezolvi această chestiune în conformitate cu cerinţele vremii de azi care a luat, sub sprijinul consideraţiunilor de umanitate, aceste minorităţi şi în conformitate cu interesul de netulburată dăinuire naţională a statului nostru, consideraţiuni cari se pot în mod perfect armoniza.

Sunt convins că chestiunea minorităţilor este o problemă culturală şi de bună administraţie care are însă azi o importanţă internaţională.

Dar nu mai puţin partidul nostru va face ca închegarea geografică a statului nostru, care se întemeiază pe unitate sufletească şi culturală de multă vreme întemeiată a poporului românesc de pretutindeni să se prefacă într-o unitate reală politică cu străduinţi concentrice şi cu instituţiuni naţionale organic închegate.

Va face ca prin aceasta provinciile unite de bună voe să-şi găsească realizate aşteptările puse în statul român pe veci unit şi să găsească posibilitatea de a pune în valoare toate forţele sale cu păstrarea bunelor tradiţii în serviciul muncii comune pentru întemeierea şi dăinuirea neturburată a întreg corpului naţional.

O descentralizare administrativă raţională, supusă unei unităţi de stat conştiente, dar lipsită de aberaţiile unui centralism une-ori feroce, altădată ridicol, va putea realiza o viaţă de stat şi naţională mulţumitoare consideraţiuni de a avea o viaţă de stat unitară pentru a armoniza colaborarea şi coordonarea tuturor forţelor provinciale capabile de realizări serioase.

Menirea statului nostru

Dar peste toate acestea nu trebue să pierdem din vedere că naţiunea şi statul român fac parte din marea societate a popoarelor civilizate şi că prin urmare nu pot trăi o viaţă izolată, dar trebue să se aşeze nu numai în mersul gânnidrii ei, ci şi în liniile mari ale aspiraţiunilor şi ale acţiunilor ei.

In deoseb trebue să ne dăm seamă că statul nostru este aici o pavăză a sistemului social şi economic, pe care se întemeiază azi civilizaţiunea şi producţiunea statelor moderne. Statul nostru va trebui să-şi împlinească această menire şi partidul nostru este hotărât a face aceasta, susţinând sistemul de alianţe şi prietenii care s'a dovedit atât de util pentru prosperitatea noastră naţională.

Dacă pentru noi este o datorie de a face aceasta pentru binele comun şi al nostru, nu mai puţin credem că existenţa statului român între hotarele lui de astăzi, pe care le vom apăra cu orice sacrificiu, este în interesul statelor civilizate şi a păcii pe care voim să o servim.

Programul nostru de guvernământ în deobşte cunoscut, de atâtea ori rostit şi publicat, desluşeşte pentru orice om de bună credinţă şi pe toţi cei ce se interesează asupra modalităţilor, cunoscute, prin care voim să realizăm aceste ţinte.

Rămâne numai să constatăm că opinia publică, a acestei ţări, în imensa sa majoritate, aprobă atât aceste ţinte politice, cât şi năzuinţa noastră de a fi realizate prin partidul nostru spre binele ţării.

Inlăturarea guvernului.

Opinia publică şi forţa puternic organizată a partidului nostru, au cerut de atâta vreme ca cei în drept să facă posibilă realizarea acestor năzuinţi prin chemarea la putere a partidului naţional-ţărănesc. Intâmplările pe care le cunoaşteţi, au zădărnicit înfăptuirea acestor drepte şi juste pretenţiuni. Prin mijloacele cunoscute au ajuns şi au rămas la putere aceia despre care toată lumea ştia că sunt odioşi înaintea opiniei publice şi nu posedă încrederea naţiunii.

Guvernul liberal a fost pe vremuri un guvern personal al regelui Ferdinand, iar astăzi nu este altceva decât o locotenenţă a Regenţei, menţinută prin forţa baionetelor şi prin combinaţiuni oculte, care nu sunt vrednice de demnitatea unei naţiuni.

De aceia noi cerem imediata înlăturare a acestui guvern pentru restabilirea liniştei politice în ţară şi pentru în chegarea întregului suflet naţional în scopul apărării ţării noastre in faţa pericolului care o ameninţă.

Alegeri libere

Cerem înfăptuirea unor alegeri libere şi legale fără amânare, pe care singur partidul naţional-ţărănesc poate să le înfăptuiască — fiindcă voinţa populară, grandios manifestată cu toate prilejurile în anii din urmă dovedeşte că acest partid nu este avizat a se refugia nici la cel mai mic abuz pentru a-şi realiza majorităţi parlamentare capabile de muncă politică, liniştită şi stabilă.

Adunarea aceasta grandioasă, care înfăţişează judeţ cu judeţ, şi provincie cu provincie, întreaga Moldovă a lui Ştefan cel Mare, este începutul norocos al acţiunii hotărâte, energice şi dârze, pe care partidul naţional-ţărănesc, este decis a o duce în spirit patriotic şi de ordine, până la înlăturarea acestui guvern sfidător al opiniei publice şi a bunelor moravuri politice.

Partidul naţional-ţărănesc nu admite cu nici un preţ ca acest guvern şi acest parlament să continue măcar o zi munca sa de legiuire şi guvernare, ci trebue să dea locul lui acelora care au prevăzut mai bine şi pe care naţiunea vrea să-i aibă în fruntea statului şi prin aceasta să înlăture abisul sufletesc dintre stat şi naţiune, izvorâtor de atâtea nenorociri naţionale pe care suntem hotărâţi să le împiedecăm cu orice sacrificii, ca să nu devină o catastrofă naţională.

———

Medicale. Dr. Negrilă a plecat pe timp de 8 săptămâni într-o călătorie de studii (chirurgie şi gynecologie) la Lipsca şi Berlin. La sanatorul d-sale este înlocuit pe tot timpul de d-nul Dr. Berariu.

———

„NOI ŞI VOI"

Domnule Director,

In numărul 10 din 27 Ian. 1928 al „Gazetei Transilvaniei", a apărut o dare de seamă comentată, asupra subiectului: „Noi şi voi", pe care l-am tratat public în sala „Şaguna" în ziua de 22 Ianuarie 1928.

Cum această dare de seamă este semnată de d-l dr. L.; cum sub această dare de seamă, se găseşte o adnotaţie: „Acceptăm polemică în jurul acestei chestiuni" şi pentru ca în adevăr, acei ce vor dori să polemizeze, — eu în nici un caz nu, — să pornească dela premise adevărate, mă simt dator să readuc pe făgaşul realităţilor şi dreptăţii unele chestiuni, pe care autorul dărei de seamă le-a prezentat sub o altă formă decât cea arătată de mine.

Este departe de mine gândul de a arunca vre-o intenţiune tendenţioasă, autorului dărei de seamă şi mai degrabă puind pe seama lipsurilor mele, faptul că nu am putut fi înţeles suficient, voi încerca aşa dar, să deslusesc aceia ce din darea de seamă rezultă că nu a fost înţeles.

Mi se atribue că aşi fi spus: „Ardelenii au privit ca ideal spre Budapesta, iar cei din vechiul regat spre Slavi, ba ceva mai mult d-l dr L., cerându-şi permisiunea îmi replică: „Ardelenii ştiau că soarele românismului răsare la Bucureşti".

Rămân surprins că mi se pune în sarcină această afirmaţiune întrucât eu am afirmat textual: „Interesele canalizau privirile unora dintre Români, spre Budapesta, către care era orientată: organizarea administrativă, economică şi culturală a Ungariei, în mod cu totul natural, tot aşa după cum interesele religioase şi de apărare au îndrumat orientarea celor dela Sud de Carpaţi spre Slavi".

Că interesele nu urmează acelaş drum cu idealul naţional, aceasta se întâmplă adeseori! Negreşit că de dorit ar fi ca ambele să se găsească pe aceiaşi direcţie. Dealtfel, deşi idealul „Micei Românii" era „Unirea", totuşi — culmea ironiei — timp de 30 ani am fost legaţi, printr'un tratat de alianţă, tocmai cu schingiuitorii neamului nostru, schingiutori, pe care noi îi uram din leagăn, căci aşa ne-au crescut pe noi părinţii noştri.

Mi se mai pune de asemenea în sarcină — şi autorul dărei de seamă inzistă în „observaţiunile sale", că aşi fi afirmat că la Alba-Iulia ne-am întins reciproc o mână rece.

Dacă am rămas surprins de prima afirmaţiune ce mi se pune în sarcină, apoi de aceasta de a doua rămân înmărmurit. Rămân înmărmurit pentru că, timp de o oră cât a ţinut tratarea subiectului, nu am rostit odată măcar cuvântul de Alba-Iulia şi nici nu am aruncat în discuţie măreţia acelor zile mult mai presus, prin sublimul lor, de ori ce închipuire.

Este drept că am afirmat că ne întindem o mână rece şi tocmai această mână rece doream s-o încălzesc prin cuvântarea mea.

Această afirmaţiune se referă însă la prezent, căci incontestabil, la Alba-Iulia a fost un adevărat potop deluvian de sentimente! Când însă potopul s-a retras, apele şi-au reluat vechea lor matcă, păstrându-şi caracteristicile, imprimate lor de crugul vremii, caracteristice pe care timpul, cu acţiunea sa binefăcătoare, nu va întârzia să le aducă la acelaş numitor.

Incontestabil că altoiul „Unirei", pentru noi bătrânii, nu mai poate avea efectul altoiului administrat pe o mlădiţă tânără, din multiple cauze, pe care le simţim cu toţii, dar pe care, — spre a nu stârni o nouă polemică —, mă opresc a le enumăra. Iacă de ce, singura mea dorinţă, ca esteriorizare a seninătăţei sufletului meu, este ca noi bătrânii să dispărem cu toate păcatele, cât mai curând, în negura mormântului, pentru ca mediul, prielnic desvoltărei trupinei vânjoase române, altoită cu rămureaua Unirei, să nu întârzie a-şi identifica opera sa.

D-l dr. L. îmi face de asemenea o imputare că, nu am luminat chestiunea „înlăturărei şi ostracizărei Ardelenilor" dela trebile ţărei, aceasta, ca o ripostă la afirmaţiunea mea că: „din cauza golurilor provocate de răsboiu în rândul adevăraţilor Români, din cauza mărirei teritoriului, care a necesitat funcţionari, de toate categoriile mult numeroşi precum şi din cauza refuzului funcţionarilor minoritari de a presta serviciul patriei Române, România a fost silită să apeleze la elemente, a căror valoare nu era la înălţimea epocei, aplicând maxima: „Rău cu rău dar îi mai rău fără rău".

Mai zilele trecute mi-a căzut sub ochi o statistică a advocaţilor din întregul Ardeal. Din ea se vede că după 10 ani dela unire deabia sunt 600 advocaţi români, pe când cei minoritari se numără cu miile. Dacă sub acest raport, aceasta e situaţia, care trebue să fi fost realitatea în momentul „Unirei" sub raportul funcţionarilor, dascălilor etc., când ştiut este prigoana maghiară contra a tot ce e român?

A afirma că elementele ardelene au fost ostracizate şi înlăturate sistematic dela început, aceasta înseamnă să ne aşezăm pe o pistă greşită. Negreşit că o parte din elementele de valoare s'au retras din demnităţile ocupate, fie din cauze personale, dar mai ales din cauzele politice, dat fiind că azi, din păcate, interesele superioare ale ţărei, se văd prin prisma intereselor strâmte de partid; iar ca o consecinţă logică, tactica adoptată este: „nici un sprijin adversarului, cât mai multe şicanii! Deci voi partizani politici, n'aveţi ce căuta în slujbă!"

Incontestabil, multiple sunt cauzele pentru care elementele de valoare stau retrase încă. Am însă o convingere şi anume: „Când goana după aderenţi politici va înceta, din cauza afluenţei de oferte — şi timpul nu va fi departe — atunci mediocrităţile vor cădea în lupta cu valorile; iar politica fatal, va schimba de aspect şi va apuca pe albia adevărată, pe care a curs atâţi amari de ani, ţinţind a-şi vărsa valurile intereselor de partid în oceanul intereselor naţionale, care ocean le va înghiţi fără urmă.

Iacă în parte şi motivul pentru care nu am făcut elogiul partidului vizat de domnul Dr. L. la care se mai adaugă şi faptul că, dacă am afirmat că ne-am despărţit în haite de lupi, veşnic în ceartă, aceasta se datoreşte „politicei", înţeleasă în sensul de mod de a acţiona, iar nu partidelor politice. Nu-mi era îngăduit dealtfel prin situaţia mea, să fac critica partidelor ci am făcut simple constatări generale, ce mi-au servit ca bază a analizei subiectului discutat.

Dealtfel, chiar dacă situaţia mea mi-ar fi permis, nu-mi permiteam eu, de oarece, pentru mine, nu există de cât un singur partid „Neamul" şi un singur interes „Patria".

Imi mai rămâne o chestiune de lămurit şi anume: „Vina ce mi se impută de a vedea problema minorităţilor prin prizma patimei naţionale".

Regret din suflet, că mi se pune în sarcină această patimă, de oarece eu am afirmat pur şi simplu: „Animozităţile dintre „noi" şi „voi", sunt măestrit speculate de minoritari, spre a creia o stare de incertitudine, favorabilă a tendinţelor lor, asupra cărui lucru socot că nu mai e nevoie să aduc şi probe.

După ce am lămurit aceste chestiuni, ţin să asigur pe domnul Dr. L. că nu am deloc talent scenic şi am un singur cusur şi anume:

„Când vorbesc, simt! Electrizat de tăria sentimentului, simt curentul că a c ţ i o n e a z ă t o t c e f a c e p a r t e din exteriorizarea materială a eului meu şi atunci nu mai sunt om, ci sunt un fanatic propovăduitor al propriilor mele convingeri mai ales atunci, când atac chestiuni ce privesc neamul meu, care pentru mine e totul.

Nu am priceput de ce autorul dărei de seamă afirmă că: „dacă se ţine seama de declaraţia regăţeanului, că-şi face o spovedanie; se declară mulţumit, de oarece o conferinţă pretinde; aprofundarea chestiunei, o minuţioasă cercetare şi argumentarea a aserţiunilor".

Chiar dacă D-sa nu rămânea mulţumit, eu personal şi cu mine întreaga sală, a trăit clipe de neuitat şi de mulţumire, căci aşa se explică puhoiul de aprobări, huetul de aplauze, îmbrăţişerile şi gratulaţiunile cu care am fost înconjurat.

Nu-mi constitui un titlu de îngâmfare din aceasta, ci numai un argument puternic pentru răsturnarea afirmaţiunilor pişcătoare ale domnului Dr. L.

Dealtfel pentru un public aşa de pistriţ ca nivel cultural, nivel care cifra toate gamele culturei, negreşit că trebuia psichologiceşte, să mă confund cu auditorul administrându-i un subiect pe înţeles, subiect pe care l-am rupt din mine, liber „aşa cum îi place să zică domnului Dr. L." şi nu l-am pregătit într'un laborator rece ci numai în laboratorul sufletului meu.

De altfel; în cadrul unei prelegeri de o oră, mă întreb ce s'ar fi putut discuta mai mult?

Sunt de acord cu d-l Dr. L., că multiple sunt cauzele diferenţierei între „Noi şi Voi" totuşi rog pe d-l Dr. să nu uite ca „Dunărea şi fără de afluenţi tot Dunăre rămâne. Aceste sunt lămuririle, pe care m'am ţinut a le da şi oricare va mai fi răspunsul d-lui Dr. eu consider chestiunea definitiv închisă.

Asigurându-vă întreaga mea recunoştinţă vă rog a primi d-le Director, asigurarea deplinei mele consideraţiuni.

Maior G. Petrescu
ofiţer de st. major C. 5 A.
licenţiat în drept.

———

O nouă stagiune de operetă germană.

Membrii Teatrului oraşului Ostrau vor reprezenta o serie de operete din cele mai nuoi la Braşov. Reprezentaţiile încep la 8 Februarie a. c. în sala Redutei. Se vor reprezinta următoarele operete:

„Ich hab mein Herz în Heidelberg verloren" (original), „Die goldene Meisterin", „Lady X", „Mitternachtswalzer", „Wintermärchen", „Contesa Maritza" şi „Dreimäderlhaus".

Ansamblul actual se bucură de acelaş renume ca şi trupa Sundt, care a debutat zilele trecute la Braşov şi dispune de solişti şi de un cor mai numeros.

Desfacerea biletelor s-a început la agenţia Klingsor.

———

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Convocarea adunării dela Făgăraş

Comitetul de direcţie al Partidului Naţional-Ţărănesc a hotărât se convoace

O mare întrunire regională

pe ziua de Duminecă, 5 Februarie, ora 11½ a. m., la Făgăraş

la care se invită toţi alegătorii din Ţara Oltului precum şi delegaţii oraşelor şi satelor din judeţele mărginaşe

Fiind şi Braşovul judeţ mărginaş, Comitetul judeţean al organizaţiei P. N. Ţ. din jud. Braşov învită pe membrii comitetului judeţean ca şi pe delegaţii satelor să ia parte în număr cât mai mare la adunarea dela Făgăraş, la care vor participa membrii Comitetului de direcţie precum şi toţi parlamentarii P. N. Ţ. în frunte cu d-nii **Iuliu Maniu**, preşedinte, d-nii **Al. Vaida-Voevod** şi **I. Mihalache**, vicepreşedinţi.

In vederea acestei mari întruniri membrii comitetului judeţan şi delegaţii satelor din judeţul Braşov să se prezinte **Vineri în 3 Februarie** la ora 12 la amiazi în localul Clubului din Piaţa Libertăţii pentru a fi informaţi asupra modalităţilor de plecare la Făgăraş.

Biroul Comitetului jud. Braşov.

Dela prefectura poliţiei

Reglementarea circulaţiei autobuzelor.

Prefectura Poliţiei Braşov, a luat următoarele dispoziţiuni cu privire la circulaţia autobuzelor din acest oraş şi anume:

Un număr hotărât de autobuze circulă pe linia No. 1 direcţia Piaţa Prundului—Gara mare şi înapoi, prin:

1. Piaţa Unirei (Prundului) oprire maximum 5 minute.
2. Liceul „Şaguna" (facultativă) oprire maximum 1 minută.
3. Spitalul Civil (facultativă) oprire maximum 1 minută.
4. Piaţa Libertăţei oprire maximum 4 minute.
5. Târgul Grâului oprire maximum 1 minută.
6. Str. Porţii (Cofetăria Flagmer) oprire 1 minută.
7. Hotel Coroana oprire maximum 3 minute.
8. Piaţa Spit. Militar oprire maximum 1 minută.
9. Strada Agrişelor oprire maximum 1 minută.
10. Str. Fântânei Siguranţa facult. oprire maximum 1 minută.
11. Str. Fabricei (Vama) oprire maximum 1 minută.
12. Corpul 5 Armată oprire maximum 1 minută.
13. Firma Schiel oprire maximum 1 minută.
14. Strada Magaziei oprire maximum 1 minută.
15. Bârsavia (facultativă) oprire maximum 1 minută.
16. Gara mare (facultativă) oprire maximum 5 minute.

Un număr hotărât de autobuze circulă pe linia No. 2 direcţia Piaţa Prundului—Gara Bartolomeu şi înapoi prin Piaţa Unirei (Prundului) oprire maximum 5 minute.

2. Liceul „Şaguna (facultativă) oprire maximum 1 minută
3. Spitalul Civil (facultativă) oprire maximum 1 minută.
4. Piaţa Libertăţei (facultativă) oprire maximum 4 minute.
5. Str. Pr. Carol (Transilvania) oprire maximum 1 minută.
6. Cinema „Apollo" (facultativă oprire maximum 1 minută.
7. Str. A. Iancu (Biserica Română) oprire maximum 1 minută.
8. Strada Crucii oprire maximum 1 minută.
9. Strada Şcoalei oprire maximum 1 minută.
10. Băliţilor (Morilor) oprire maximum 2 minute.
11. Gara Bartolomeu oprire maximum 5 minute.

Autobuzul trebue să circule pe întreaga distanţă din acest intinerar, neffind permis de a opri decât numai în staţiile indicate. De asemenea sunt strict oprite întrecerile între autobuze sau mersul lor cu viteză nereglementară.

In autobuz nu este permis:

a) a se urca deodată mai mulţi ca maximum 15 pasageri, anunţându se de către taxator cu o tăbliţă vizibilă de afară în caz când autobuzul este complect. b) a scuipa şi a fuma. c) convorbirile cu şoferul d) a se introduce geamantane, saci sau pachete voluminoase atât în interior cât şi pe aripi.

Publicul este rugat a anunţa Prefectura Poliţiei de ori ce abatere, dela aceste dispoziţiuni.

•

AMENDAŢI: Ioan Ambrus Str. Zizin f. n. 500 (cinci sute) 20/XII. 927, a circulat fără permisul de circulaţie. No. 1408/II. 7.

Nemet Odön, Canalului f. n., amendat cu Lei 2000 pentru că a condus autobuzul cu viteză mai mare ca cea permisă de lege.

Alexandru I. Puluj Str. Nouă No. 29, amendat cu Lei 3000 pentru că a condus automobilul pe B-dul Ferdinand cu viteză mai mare ca cea permisă de lege.

Deneş Dezideriu Pr. Carol 10 a fost amendat cu 3000 lei pentru că a condus automobilul cu viteză mai mare ca cea permisă de lege.

Pataki Iren Str. Gărei 58, taxatoare la autobuze amendată cu 1000 lei pentru că a refuzat a face curse cu autobuzul la Prund.

Primăria Municipiului Braşov.

No. 2124/1928.

Publicaţiune de licitaţie

Se aduce la cunoştinţă publică, că în ziua *de 5 Martie a. c. la ora 9—11 a. m.*, se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile legii contabilităţii publice Art. 72—83 la secţia economică a Primăriei Braşov o licitaţie publică cu oferte scrise, sigilate şi timbrate pentru executarea lucrărilor *de racordare a caselor cu canalul public* pe timp de un an.

Se vor admite la licitaţie numai maeştri instalatori, cari au executat lucrări similiare.

Garanţia provizorie face 25,000 Lei, care se va depune odată cu oferta în numerar sau în efecte de Stat.

Condiţiunile detailate se pot vedea la serviciul Technic al Primăriei.

Braşov, la 27 Ianuarie 1928.

Primar: *Dr. Moga.* Secretar general: *Socaciu.*

73 1—2

Dela Astra.

Conferenţele Extensiunei Universitare la Braşov.

Extensiunea Universitară, va ţine la Braşov, sub auspiciile ASTREI, următoarele cinci conferinţe:

4 FEBRUARIE: **Un poet braşovean: Nicolae Barbu.** (*Dl. prof. Universitar Gh Bogdan Duică*).

18 FEBRUARIE: **Istoria unui actor braşovean: I D Ionescu.** (*Dl. prof. univ. Gh. Bogdan Duică*).

3 MARTIE: **Personalitatea culturală a poporului român** (*Dl E. Panaitescu prof. univ*).

17 MARTIE **Cuvinte vechi şi cuvinte nouă** (*Sextil Puşcariu prof. univ*).

31 MARTIE: **Omul mare.** (*F. Ştefănescu Goangă, prof. univ*).

Conferinţele se vor ţinea în sala festivă a liceului „A. Şaguna".

Inceputul la ora 6¼ p. m. Intrarea gratuită

Publicând programul de mai sus facem un călduros apel către publicul braşovean ca să onoreze în număr cât mai mare conferenţele distinşilor profesori universitari din Cluj, tratând subiecte atât de interesante, dintre cari unele din trecutul cultural al Braşovului.

Ministerul sănătăţii a fost anunţat, că în comuna Cisnădia (Sibiu) s'au ivit 11 cazuri de scarlatină din care 6 printre elevii şcoalei primare din localitate. In unire cu autorităţile şcolare, s'a dispus închidere şcoalei pentru două săptămâni.

———

POŞTA REDACŢIEI.

D-lor Dr. V. Stinghe şi inginer Bujor Măzgăreanu — Paris. Vă mulţumim pentru interesantele contribuţii trimise, cari vor apare în n-rii viitori. Salutări cordiale.

Primăria Municipiului Braşov.

No. 981/1928

Publicaţiune de licitaţie

Se aduce la cunoştinţă publică *că în ziua de 20 Februarie 1928* la oara 9—11 a. m. se va ţine la secţia economică a Primăriei o licitaţie publică cu oferte sigilate şi timbrate pentru *arendarea loturilor invecinate No. 114 şi 115 (No. top. 10993)* de câte 4 jug. (impreună 8 jugăre) situate la Stupini pe timp de un an.

Licitaţia se ţine în baza Art. 72—83 a legii contabilităţii publice.

Arenda se va plăti în două rate, prima rată imediat după deschiderea ofertelor, a doua rată la 1 Octomvrie a. c.

La ofertă e de anexat o garanţie de 10 la sută din arenda oferită.

Condiţiunile detailate se pot vedea la secţia economică a Primăriei.

Braşov, la 26 Ianuarie 1928.

Primar: *Dr. Moga.* Secretar general: *Socaciu.*

72 1—1

Cinema „Astra" (Apollo)

1—2 Februarie

Senzaţie! Şlagăr!

Logodnicul nevestei mele

Film senzaţional din viaţa socială în 8 acte.

In rolul principal: Eszterházy Agnes, Doli Davis, Livia Pavanelly.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa Journal.

Braşov, 28 Ianuarie 1928.

Onor

„ALBINA" Societate de Asigurări şi Reasigurări

BRAILA
Palatul Banque Belge.

Subsemnatul Constantin Crăescu funcţionar cu domiciliu în Braşov Str. Sft. Niculae Nr. 2, vin pe această cale a aduce viile mele mulţumiri Onor. Soc. de Asigurare „ALBINA" că la amortizarea ce a avut loc la 25 Ianuarie 1928 am avut fericirea de a câştiga suma de lei 20,000 cu polita de asigurare Nr. 22 399 încheiată pe ziua de 1 Decemvrie 1927 de „Viaţa populară cu amortisment prin trageri la sorţi lunare" ce am contractato la sus numita societate şi pentru care nu achitasem de cât numai prima rată

Văzând culanta şi promptitudinea cu care Onor. Societatea „Asigurarea Albina" se achită de obligaţiunile luate faţă de asiguraţii săi respectând cu stricteţe condiţiunile de asigurare, nu voi să scap ocazia spre a o recomanda călduros tuturor şi în special Domnilor funcţionari şi ai sfătui de a-şi face asigurările numai la Onor. Societatea de Asigurare Albina pe care o consider una din cele mai serioase societăţi de asigurare din ţară oferind asiguraţilor săi condiţiunile cele mai avantajoase, considerându i în acelaş timp ca şi acţionari ai săi, acordându i o cotă de 50% din beneficile sale, conf. Art. 11 din statut.

Soc. de Asigurare Albina cred ca să se bucure de încrederea tuturor ţinându-se seama de membrii consiliului de administraţie format din oameni de frunte ai ţărei.

Subsemnatul înainte am fost asigurat la alte societăţi de asigurare, însă găsind ca condiţiunile de asigurare la acele societăţi sunt mai puţin avantajoase, m'am retras trecându le pe toate la Soc. de Asigurare Albina şi azi sunt foarte mulţumit că am avut această fericită inspiraţie.

Cu distinsă stimă:
Const. Crăescu.

75 1—1

Publicaţie de concurs

Camera de comerţ şi de industrie din Satu-Mare publică concurs pentru un post de secretar general cl. III e, care va fi retribuit cu leafă de bază 1900 Lei, 380 Lei chirie, 10,000 Lei sporuri şi 1720 lei spor de armonizare — deci cu o retribuţie lunară totală de 14,000 Lei.

Doritorii de a ocupa acest post trebue să cunoască la perfecţie limba română în scris şi în vorbă, să şi înainteze cererile în conf. cu art. 22 din legea pentru reorganizarea Camerelor de comerţ şi de industrie, — până la ora 12 a zilei de 10 Februarie 1928.

Cererile sosite cu întârziere, nu vor fi luate în considerare.

Celce va obţinea acest post, în conf. cu art. suscitat, este funcţionar public şi astfel întrucât legile Camerei nu conţin dispoziţiuni contradictorii, drepturile şi îndatoriile lui sunt fixate prin legea statutului funcţionarilor publici.

Satu Mare, la 26 Ian. 1928.

Preşedinte: *Dr. Popp Octavian* p. Secretar: *Vuia Ioan*

70 1—1

Primăria Municipiului Braşov.

No. 2125/1928.

Publicaţiune de licitaţie

Se aduce la cunoştinţă publică *că în ziua de 2 Martie a. c., la ora 9—11 a. m.*, se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile legii contabilităţii publice art. 72—83 la secţia economică a Primăriei Braşov o licitaţie publică cu oferte scrise, sigilate şi timbrate *pentru executarea lucrărilor de racordare a caselor la conducta de apă pe timp de un an.*

La licitaţie se vor admite numai maeştri instalatori cu calificaţie prescrisă, cari vor dovedi că au mai executat lucrări similare.

Ofertanţii sunt obligaţi să depună odată cu oferta o garanţie provizorie de 15,000 Lei în numerar sau în efecte de stat.

Condiţiunile detailate se pot vedea la serviciul technic al Primăriei, care va da şi toate informaţiunile necesare.

Braşov, la 27 Ianuarie 1928.

Primar: *Dr. Moga.* Secretar general: *Socaciu.*

74 1—2

Cetiţi şi răspândiţi „Gazeta Transilvaniei"

TEATRU ASTRA

La agenţie s'au pus în vânzare biletele **Trupei TANASE** cu formidabilul succes Bucureştean

„Din toată inima"

Revistă în 2 acte şi 4 Tablouri de A. de HERZ

şi

„Păpuşile"

cu **AGEPSINA MACRJ**

Curs pentru educaţia vocei

Se recomandă cântăreţilor, oratorilor, profesorilor şi tuturor cari sunt siliţi să vorbească mult. Prin metoda aceasta se vindecă: răguşeala cronică, slăbiciunea vocei, gângăvitul, bâlbâitul, vorbitul peltic şi alte defecte vocale şi toate bolile ale laringelui şi gâtlejului. Cursul începe la 1 Februarie.

Inscrieri între 3—5 p. m.

Josephine Guist
prof. diplomată din Dresda
Şirul Spitalului 12 Braşov.

69 1—3

Primăria municipiului Braşov.

No. 561/1928.

Publicaţiune de licitaţie

Se aduce la cunoştinţă publică, că în *ziua de 15 Februarie 1928* la ora 9—11 a. m. se va ţine la serviciul economic al Primăriei o nouă licitaţie publică, cu oferte sigilate, şi provăzute cu timbrele legale pentru *arendarea terenului din dosul fabricii de gaz aerian*, în suprafaţă de 14 jugăre 46 st. pătraţi sub No. top. 9219 pe *timp de un an.*

Licitaţia se ţine în conformitate cu Art. 72—83 din legea contabilităţii publice. La ofertă se va anexa un *vadium de 10%* asupra arânzii oferite.

Arenda e de plătit în două rate; la 1 Aprilie şi 1 Septemvrie a. c.

Condiţiunile detailate se pot vedea la serv. economic al Primărei.

Braşov, la 23 Ianuarie 1928

Primar: *Dr. Moga.* Secretar general: *Socaciu.*

62 2—2

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai indelungat sau lunar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Un apel către M. S. Regina Mamă.

Unde sunt drepturile noastre?!

Dela mai mulţi foşti voluntari în armata americană reîntorşi în satul lor natal în Ţânţari (jud. Braşov) primim următoarea scrisoare;

Comuna Ţânţari este una dintre cele mai vechi comune din Ţara Bârsei cu o populaţie de cca 4000 locuitori, toţi români ortodoxi. Ea are vecine într'o parte comuna Codlea, o comună cu majoritate saşi, iar în altă parte comuna Satu-Nou, o comună cu majoritate unguri.

Comuna Codlea înă din vechime a răuşit să ocupe din hotarul comunei Ţânţari un bun teritor de păşune, fânaţe şi pădure întinzându şi astfel hotarele pe lângă Ţânţari la o distanţă de o sută de metri în sus spre Vlădeni.

Comuna Satu-Nou numai cu 20 de ani înainte de asta printr'un ungur, care făcea parte din reprezentanţa comunei Ţânţari, reuşeşte să cucerească un teritor de 640 jugăre dela comuna Ţânţari întinzându-şi astfel hotarul ei până la o distanţă de 1 km. de comuna Ţânţari.

Aşa strânşi fiind Ţânţărenii, lipsiţi de păşune şi pământ arabil, sătui fiind de a mai slugări pe saşi şi unguri din comunele vecine, au fost siliţi să-şi părăsească locuinţele lor şi după cum puteau scăpa unii călătorind prin vagoane cu vite la Viena şi de acolo la Bremen spre America, alţii au luat-o pe jos peste munţi, treceau graniţa în vechiul regat şi deacolo la Constanţa spre New York. Fiecare din aceştia îşi avea unul şi acelaş scop: de a se scăpa pe el şi ai lui din sărăcia în care se afla. Pentru aceia ajungând în America, munciau fără a pune preţ pe ei şi trimiteau la bani pe întrecute la ai lor acasă. Aceştia au ridicat şi au susţinut comuna Ţânţari în starea în care se află astăzi.

Războiul mondial a închis în America aproape 300 oameni din Ţânţari. Intrarea României în războiu în anul 1916 a pus în mişcare pe tot omul din America, dar mai cu seamă pe aceia pe care-i durea, cum erau şi Ţânţărenii. S'au grupat în societăţi, ajutând Crucea roşie română şi s'au înscris în Liga Naţională ca Legionari pentru România.

Societăţile în frunte cu bunul naţionalist român C. R. Pascu redactorul ziarului „America" din Clevelnd, şi alţi fruntaşi români scriau articole în ziarele americane pentru a face cunoscut pe Români Americanilor, care pe timpurile acelea prea puţin îi cunoştiau. Societăţile române, cari erau sprijinite foarte mult şi de Ţânţăreni purtau drapelul tricolor român alături de cel american şi table cu diferite inscripţii româneşti şi americane defilând pe străzile oraşelor principale pentru ca Americanii să înţeleagă dorinţa noastră: că noi Românii ardeleni, Bucovineni şi Bănăţeni vrem alipirea noastră de România.

O bucurie nespusă ajunsă în inimile Românilor americani dar mai mult în inimile Ţânţărenilor în anul 1918, când am primit vestea, că vom rămânea lângă mama noastră dulce România. Aveam toată încrederea, că ceia-ce ni-au luat vitrega Ungarie, adecă pământurile noastre strămoşeşti şi le-au dat ungurilor şi saşilor, acuma venind sub scutul mamei noastre dulci, — pentru care când am văzut o în luptă cu vitregia noastră am dat dovezi de adevăraţi fii sărind ca leii din toate părţile de unde erem, punându-ne în rizic viaţa şi banul nostru, dând ajutorul mamei noastre pentru înfrângerea vitregiei şi desrobirea noastră de sub unguri — le vom căpăta înapoi. Da, aveam toată încrederea că ceea-ce ni-a răpit vitregia în timpurile când eram subjugaţi, azi ni-le vom câştiga înapoi.

Ce să mai zicem de voluntarii, cari sătui de mizeria războiului la apelul M. S. Regelui Ferdinand I. au luat arma contra ungurilor şi nemţilor pentru înfăptuirea idealului naţional, pentru care fapt li s'au promis din partea M. Sale drepturi şi pământ. Am observat în sărbătorile Crăciunului în comuna Ţânţari oameni de aceştia, cari odată erau români cu tot ce erau în ei punându şi în rizic viaţa, averea şi tot ce aveau mai scump, oameni cari au primit să fie scrişi în cartea neagră a ungurilor, — întâlnindu-se acum cu feţele posomorâte, cu ochi plecaţi, cu căciula trasă pe urechi clătinând din cap, şi spunând: **nu-i dreptate nu-i.**

Ce s'ar fi întâmplat cu aceşti oameni şi cu această comună dacă avea nenorocul să rămână mai departe sub unguri? Ar fi fost despoiaţi de tot ce mai aveau atât ei cât şi familiile lor. Şi acuma ceea-ce nu pot face domnii unguri, o fac domnii români? Dăm mai jos faptele ce se săvârşesc la Ţânţari cu exproprierea.

Nenorocirile exproprierei.

Inainte de asta cu vre-o 20 ani, comuna Satu Nou reuşeşte să cucerească un teritor ce înainte era proprietatea comunei Ţinţari aşa zisă „Dumbrava". In anul 1923 com. Ţânţari, fiind lipsită de păşune îşi recâştigă acel teritor „Dumbrava" dela comuna Satu Nou, căreia îi mai rămâne cu toate aceste păşune în plus. Ungurii din Satu Nou nefiind mulţămiţi şi împinşi de dorul de cucerire, reuşesc să aducă la cale pe 3 oameni din primăria comunei Ţinţari făcând o învoială între dânşii ca com. Ţânţari să dea comunei Satu Nou pentru 640 jugăre Dumbrava 1000 jugăre pădure din mijlocul teritorului comunei Ţânţari.

Poporul nefiind mulţămit apelează la comisia judeţeană. Apelul se desbate şi comuna Ţânţari pierde, rămânând ca Noienii să fie improprietăriţi cu 1000 jugăre pădure în mijlocul hotarului comunei Ţânţari după cum a fost învoiala între delegaţii comunei Satu Nou şi primăria comunei Ţânţari. Poporul face plângere la d-l Prefect dr. Teodor Sbarcea şi-l roagă ca să disoalve consiliul comunal, pentru că acesta nu lucră în favorul comunei şi a locuitorilor ei mai acuzându-i şi cu altele. Devenind schimburile de prefecţi la Braşov, nu s'a putut săvârşi ancheta şi rugăm deci pe d-nul prefect Mateescu, actualul prefect, să binevoiască a ancheta lucrurile având în vedere neliniştea din Ţânţari. In urma hotărârei comisiei judeţene, fruntaşii comunei Satu Nou colectează bani dela locuitorii ei, cari fiind pe de 3 ori mai avuţi ca Ţânţărenii, dau bucuros pentru câştigarea unei aşa averi dela bieţii Ţânţăreni.

Protestăm contra acestei hotărâri. Ar fi un păcat strigător la cer ca ceea ce n-au îndrăznit să facă domnii statului maghiar, să săvârşască acum domnii români.

Am arătat mai sus cine sunt Ţânţărenii, frumoasele lor fapte cari li-au săvârşit, când M. S. Regele şi M. S. Regina şi alţi domni ai României au apelat la fii lor, Ţânţărenii au fost printre cei dintâi cari au răspuns la apel. Dela aceşti oameni azi nu se cuvine să se mai colecteze bani pentru drepturile lor, căci ei au dat odată tot ce aveau mai scump, pentru a înlocui odată pe domnii unguri cu domnii români. Hotărârea comisiei judeţene de a vârî pe ungurii din Satu Nou în mijlocul hotarului comunei Ţânţari însemnează o lovitură de moarte a Ţânţărenilor: a 50 voluntari, a 120 legionari, a peste 200 jertfitori pentru Crucia roşie română.

Deci apelăm la M. S. Regina Maria, o rugăm ca să intervie pentru a ne putea câştiga în întregime pământurile noastre pierdute precum şi a ne apăra acea pădure, care este ameninţată cu luarea dela noi, fiind aceasta proprietatea noastră încă de pe timpurile străbunilor noştri şi singurelul isvor de câştig pentru întreţinerea cheltuelilor comunei şi a locuitorilor ei. Apelăm la M. Sa Regina Maria pentru că o cunoaştem că este maica ocrotitoare a tuturor răniţilor şi o rugăm ca să ne trimeată adevăraţi doctori ca să ne vindece de boala care ne ameninţă cu moartea. Apelăm la M. S. Regina Maria pentru ca să-i putem da înapoi ceia ce ni-a trimes prin o telegramă adresată d-lui Şufană în America atuncia când am răspuns la apelul d-sale pentru legarea rănilor celor căzuţi pentru România, adecă călduroasele noastre mulţămiri.

Mai mulţi foşti voluntari în armata americană şi legionari pentru România.

Şedinţele camerei şi senatului

In şedinţele de *Luni* ale *Camerei* şi Senatului d-nii **Al. Vaida-Voevod** şi **G. G. Mironescu** au interpelat în chestia ingerinţelor administraţiei cu prilejul întrunirii dela Iaşi, cari au avut de urmare împiedecarea afluenţei poporului în oraş.

Ajungând în discuţia camerei „Legea de organizare a ministerului de finanţe" a luat cuvântul d-l **M ha Popov c** făcând o aspră critică acestei legi care nu corespunde nevoilor ţării. De încheiere a cetit o declaraţiune în numele P. N. Ţ. în care se spune că deoarece guvernul e provizoriu iar actualul parlament lipsit de autoritate legală şi morală, participarea parlamentarilor P. N. Ţ. la discuţia proiectelor de legi nu poate avea caracterul obişnuit al unei colaborări opoziţioniste la opera legislativă ci numai acela de-a înfăţişa în faţa ţării, punctul de vedere şi soluţiile P N. Ţ. pentru proiectele puse în discuţiune.

— In şedinţa de eri a Senatului d-l senator **Candin David** (P. N. Ţ.) a cerut pedepsirea a perceptorului şi al subalternirilor săi din Abrud pentru abuzuri.

Convocare.

Onoraţii membri ai grupului religios Braşov prin aceasta sunt convocaţi la slujba în sobor, ce se va ţine în biserica Sf. Treimi din **Braşov-Dârste** Duminecă în 5 Februarie 1928 ora 3 d. a.

Predica ocasională va fi rostită din partea Prea. On. Domn protopop Dr. Iosif Blaga.

Onoratul public binecredincios e invitat cu toată dragostea creştinească a participa la această ceremonie religioasă-culturală.

Braşov, 28 Ianuarie 1928.

Ioan Broşu, par., preş. **Dr. P. Debu**, secretar.

Din lipsă de spaţiu suntem nevoiţi a amâna recensiunile asupra interesantei conferinţe a d-lui dr. locot.-colonel Oprescu şi asupra reprezentaţiei comediei „Omul cu Mârţoaga" pe numărul viitor.

INFORMAŢIUNI

D. profesor N. Iorga, şeful Partidului Naţional, va pleca la Paris, în vederea cursurilor de la Sorbonna, pe ziua de 10 Februarie.

D. prof. N. Iorga va rămâne peste hotare în măsura în care o va permite desfăşurarea evenimentelor politice interne.

•

Consiliul Municipiului Braşov a ţinut Luni dim. o şedinţă în care s'a votat după o discuţie de $3^1/_2$ ore bugetul oraşului pe anul 1928. Incasările ordinare se cifrează la Lei 102.541.966, cele extraordinare la 24.174.739 laolaltă lei 126.716.705. Cheltuielile ordinare se urcă la lei 101.786.631 şi cele extraordinare la lei 24.930.074. Din cheltuielile extraordinare sunt destinate 14 milioane lei pentru zidirea abatorului orăşenesc, 1.200.000 lei pentru asfaltarea Prundului, 4.100.000 pentru estinderea reţelei apaductului şi 1.200.000 pentru zidirea şcoalei primare pe Tocile.,

S'a mai trecut în buget o sumă de 90.000 lei pentru ajutorarea muncitorilor rămaşi fără lucru şi 50.000 lei pentru Reuniunea femeilor pentru ajutorarea celor bolnavi.

•

Decese. Din Londra se anunţă moartea mareşalului Haig, generalisimul armatelor americane cari au luptat în timpul războiului în Franţa.

— Romancierul spaniol Blasco Ibanez a încetat din viaţă la Paris.

— Din Cannes se anunţă moartea viceguvernorului Băncii Naţionale a României, T. Capitanovici.

•

Serbarea şi balul societăţii „Principele Mircea". Amintim din nou publicului braşovean serbarea urmată de bal anunţată de soc. „Principele Mircea" în seara zilei de Vineri 3 Februarie în sala Redouta. După cum am spus programul va fi unul din cele mai alese, având în vedere concursul mai multor doamne şi domnişoare din societate la care s'a mai adăogat nepreţuitul concurs al doamnei căp. Steiner, bine cunoscută publicului din localitate.

Rugăm călduros publicul să vină în număr cât mai mare, având în vedere scopul umanitar ce-l urmăreşte această societate. Bilete se mai găsesc de vânzare la doamnele din comitet şi la librăria Cooperativă Str. Vămei şi seara la cassă.

•

Şezătoare poporală. Duminecă 5 Februarie la ora 5 p. m. va vorbi d-l dr. colonel Cezar Popovici în sala Liceului „Şaguna" despre: **„Un viciu patronat".** Subiectul interesează pe toată lumea. Muzica militară şi corul Liceului „Şaguna" sub conducerea d-lui prof. Oancea, vor executa cântece naţionale.

•

Reuniunea diletanţilor „Thalia" va aranja în ziua de 2 Februarie a. c. în sala Redutei o reprezentaţie a operetei în 3 acte „Baiadera", de renumitul compozitor al „Sylviei", Kalman. Reprezentaţia promite un succes frumos dovadă desfacerea până acum aproape a tuturor biletelor. Bilete se mai găsesc la firma N. şi A. Binder. Strada Porţii 15.

•

Concursurile naţionale de ski. In zilele de 2, 4 şi 6 Februarie 1928, vor avea loc în Braşov (Poiana) concursurile naţionale de ski, care vor prezenta mult mai multă importanţă ca în anii trecuţi, dat fiind faptul că acest sport prinde tot mai mult teren în public. Indemnăm publicul să asiste în număr mare.

Donaţiune pioasă. D-na văduvă Paraschiva G. Zavici a donat fondului ziariştilor suma de 300 lei în amintirea iubiţilor ei răposaţi. Primească pioasa donatoare sincere mulţumite.

•

Numărul viitor al ziarului va apare din cauza sărbătoarei de mâne, Joi (Intâmpinarea Domnului) Sâmbătă la ora obicinuită.

In chestiunea Optanţilor unguri.

Primim prin intermediul ministrului român la Berna, un volum în franţuzeşte, intitulat **„Reforma agrară în România şi optanţii unguri din Transilvania, în faţa Societăţei Naţiunilor"**, cuprinzând părerile multor savanţi din Apus, cu privire la această chestiune.

Dăm mai la vale, în traducere, rezumatul importantului volum, cuprins la începutul său:

„Această lucrare cuprinde, fie articole publicate de savanţi autori în diferite reviste politice ori juridice mondiale, fie studii inedite.

„Inalta autoritate a autorilor constitue cea mai serioasă garanţie a imparţialităţei lor.

„Din cetirea acestor importante lucrări, mai multe idei se desprind limpede, precis, de nedistrus, şi anume:

„1) Că în afacerea zisă a „Optanţilor Unguri", Tribunalul Arbitrar mixt româno-ungar, prin sentinţa sa din 10 Ianuarie 1927, dată cu majoritate de două voturi contra unu, a comis un exces de putere, declarându-se competent pentru o materie care nu intră evident în competinţa sa.

„2) Că, nici dreptul internaţional comun, nici tratatele de pace, nu fac de fel piedică marei reforme agrare realizată în România.

„3) Că afacerea zisă a „Optanţilor Unguri", cu toate că oferă un oarecare aspect juridic, are un caracter politic de netăgăduit în primul loc.

„4) Că Consiliul Societăţei Naţiunilor, sesizat de România în virtutea art. 11 al Pactului şi de Ungaria în virtutea art. 239 al Tratatului deia Trianon, are nu numai dreptul, dar datoria chiar, de a nu da un înlocuitor arbitrului român în Tribunalul Arbitral Mixt româno-ungar care — pentru a întrebuinţa expresiunea unanimă a acestor savanţi jurisconsulţi — a comis o usurpaţiune de putere.

5) Că atitudinea luată de Consiliul Societăţei Naţiunilor în această afacere în sesiunea din Septemvrie 1927, este conformă principiilor dreptului şi, în special, textelor şţ spiritului Pactului Societăţei Naţiunilor.

„6) Că consiliul se găseşte azi în faţa unei afaceri complect instruită şi că nu mai este loc să se mai ceară avizul nici unei alte instituţiuni internaţionale"

Convocare.

Societatea „Vulturul Carpaţilor" convoacă adunarea generală ordinară pe ziua de 12 Februarie 1928 ora 10 a. m. la liceul A. Şaguna cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul biuroului pe anul 1927.
2. Primirea şi eschiderea de membrii,
3. Inlocuirea posturilor vacante.
4. Măsuri pentru clădire.
5. Diverse propuneri.

Braşov, 28 Ian. 1928,

Comitetul.

TIPOGRAFIA A. MUREŞIANU: BRANISCE & COMP. BRAŞOV

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.